

אנפרד באנווה
מהצט שכה אהב

מה רבנו כורת ברית נצח
צט ישראל לדורותיו

ענווה ושליחות – שיתוף והשתתפות

בס"ד

מפתוז הלכ מתוך אמונה לפרשת "ניצבים ויכר" / במירב מוגני

1. יחד כל עם ישראל לעד ולנצח.

- פרשת ניצבים מתארת את הברית שכרת משה לפני מותו בין עם ישראל לקב"ה.
- משה אוסף את עם ישראל על כל חלקיו ומפרט באזנם את תוכן הברית שמחייבת כל אחד מהם ללכת בדרך התורה ולעבוד את ה'.

"אתם ניצבים היום כלכם לפני ה' אלקיכם,

ראשיכם שבטיכם וקנייכם ושטריכם כל איש ישראל.

טפכם זשיכם וגרה אשר בקרב מוונקה מוונטב עצה עד שאב מימיה.

לעברה בברית ה' אלקיה ובאלתו אשר ה' אלקיה כרת עמה היום."

(דברים פרק כ"ט פס' ט"ו-י"א)

- הקיפו בעיגול מי כלול בברית עם ה'. כמה מילים הקפתם?
 - באיזה סדר מונה התורה את חלקי העם?
- בהמשך הפסוקים מוסיף משה מי עוד מחויב בברית עם ה':

"ולא אתכם לבדכם אנכי כרת את הברית הזאת ואת האלה הזאת. כי את אשר

ישנו פה עמנו עמד היום לפני ה' אלקינו

ואת אשר איננו פה עמנו היום."

מי עוד מחויב לברית? היעזרו בפירושו של רש"י לפסוק:

ואת אשר איננו פה - ואף עם דורות העתידים להיות.

- כיצד ערך 'השיתוף והשותפות' בא לידי ביטוי בקיום הברית?
- האם גם אנו מחויבים לקיים את הברית שנכרתה לפני אלפי שנים? הוכיחו דבריכם.

השלימו:

במשך כל שנות ה_____ הארוכות, קרה לנו דבר מפתיע, _____ של ממש. עם ישראל לא _____ בין הגויים שביניהם גר. בניגוד לעמים אחרים שגלו וכעבור זמן קצר התערו עם התושבים החדשים, _____ את תרבותם והפכו להיות כמותם. עם ישראל שמר על תרבותו, על _____ ועל בריתו עם ה'. הוא _____ את המסר מדור לדור. לכל אחד מאיתנו יש מחויבות להמשיך לקיים את ה_____ הזו לנצח.

(העביר / פלא / אמצו / התערה / ברית / תורתו / גלות)

אנפרד באנווה
מהצט שכה אהב

מה רבנו כורת ברית נצח
צט ישראל לדורותיו

ענווה ושליחות – שיתוף והשתתפות

עם ישראל...

קראו שוב בפסקה לאחר שהשלמתם את המילים החסרות.
אילו הייתם מנהיגים, כיצד הייתם מחזקים את העם בקיום דברי הברית?
כתבו משפט מתוך נאום או פעולה שהייתם מבצעים למען האומה.

2. סיום השליחות עם ענווה מופלאה...

בפרשת "וילך" מסיים משה רבנו את שליחותו. הוא נפרד מעם ישראל ומעביר את התפקיד החשוב ליהושע בן נון.

שימו לב לדרך מיוחדת בה נפרד משה מהעם:

"וילך בישיה וידבר את הדברים האלה אל כל ישראל".

- שואלים המפרשים: לאן הלך? הרי כל העם ניצבים ומשה מדבר אליהם?
- קראו את פירוש הרמב"ן לפסוק:

"כאשר השלים כל דבריו, הלכו כל הניצבים לפניו, הטף והנשים איש לאוהליו, והלך משה עתה ממחנה לווייה אל מחנה ישראל לכבדם, כמי שרוצה ליפטר (להיפרד) מחברו, ובא ליטול רשות ממנו".

- הסבירו: כיצד עונה הרמב"ן על השאלה?

- איזו מידה מיוחדת של משה מתגלה במעשה זה? הסבירו.

דברי הפרידה של משה:

"ויאמר אליהם בן מאה ועשרים שנה אנכי היום

לא אוכל עוד לצאת וקבוא"

קראו את פירוש הרמב"ן על הפסוק:

"זזה לנחם אותם על עניינו, כלומר אני זקן ואין לכם עוד תועלת ממני...
ואל תפחדו... כי ה' יעבור עימכם ויהושע יעבור במקומי.
ואף על פי שמשה רבנו היה בתקפו ובגבורתו... אמר להם כן לנחמם".

- כתבו במילים שלכם את מילות הפרדה שאמר משה לעם.
- הסבירו כיצד מידת הענווה של משה באה לידי ביטוי בדברי הפרידה שלו.

אנפרד באנווה
אהצט שכה אהב

משה רבנו כורת ברית נצח
עם ישראל לדורותיו

ענווה ושליחות – שיתוף והשתתפות

דבר תורה לשבת פרשת "ניצבים וילך":

בפרשתנו מסופר על הברית שכרת משה רבנו בין עם ישראל לקב"ה לפני סיום שליחותו כמנהיג.

בשעה שכל עם ישראל ניצב יחד מ"ראשיך ושופטיך" עד "שואב מימך" מלמד משה שהברית מחייבת גם מי שאיננו פה עימנו, כלומר את הדורות הבאים.

לפי חוקי הטבע האנושי הבלתי יאמן קרה: עם ישראל לא התערה בארצות אליהן גלה ושמר את הברית על ידי שהעביר אותה מאב לבן. גם עלינו מוטלת האחריות להעביר את הברית הנצחית לדורות הבאים.

אחרי שמסיים משה לומר את תוכן הברית היה מצופה שיישא את דברי הפרידה הנאמרים בפרשת וילך. אולם משה שולח את העם למקומו והוא בעצמו הולך אליהם, להיפרד מהם בנימה אישית ומנחמת.

משה מספר להם שהוא כבר חלש וזקן ושבקרב יהיה להם מנהיג צעיר וחזק כדי לנחם אותם, למרות שהתורה מעידה שמשה היה חזק ובריא עד יום מותו. באופן הפרידה של משה מהעם מתגלה מידת הענווה של משה בתפארתה.

חידות וחידודים / מוריה שטרן, צוות כתיבה חמ"ד יסודי

מצווה בפרשה – הקהל

יש מצוות עשה מהתורה להקהיל (לכנס) את כל עם ישראל העולים לרגל במוצאי חג הסוכות שחל סמוך לסיום שנת שמיטה ולקרוא בתורה בפניהם. מטרת המצווה היא לזרז את העם במצוות ולחזק בליבם את הכרת התורה ולהגביר את החשק לקיים אותה. בהגיע זמן מצוות הקהל היו הכהנים וכל העם, אנשים נשים וטף, נקהלים בבית המקדש, שם נבנתה בעזרת הנשים בימת עץ גדולה שעליה ישב המלך, וקרא לפניהם פרשיות נבחרות מספר דברים.

מ

- א. מצוות הקהל חלה במוצאי חג הסוכות של שנת השמיטה – נכון / לא נכון
- ב. הקב"ה כרת ברית עם מי שנכח במעמד אך גם עם מי שלא נכח בן – נכון / לא נכון
- ג. הקב"ה יעשה לנו "ברית מילה" ללב – נכון / לא נכון
- ד. משה נפטר בגיל 127 – נכון / לא נכון

אנפרד באנווה
מהצט שכה אהב

מה רבנו כורת ברית נצח
צט ישראל לדורותיו

ענווה ושליחות – שיתוף והשתתפות

מידה בפרשה – חינוך תינוקות

חינוך הוא בסיס לכל דבר טוב: משפחה, לימודים וגם עם. גיל החינוך המקובל הוא בשנות ילדותו של האדם. הקליטה שלו רבה וחשוב שיימצא בסביבה חיובית. הוריו מחנכים אותו להרגלים נכונים, לכל מה שדרוש לו כילד וכנער. החינוך ככלל סובב סביב צרכיו הקיומיים של הילד, ועם הגיל, גם בהקניית כלים לתקשורת בסיסית עם הסביבה. פרשת "וילך" מלמדת אותנו שיכולתו הרחנית של תינוק היא גדולה. הוא מסוגל להיות מושפע מאווירה רוחנית, עוד לפני שיידע לדבר. במעמד "הקהל", בו מתכנס כל העם לשמוע דברים חשובים מהמלך, חייבים להביא גם את התינוקות, כי קיימת השפעה רוחנית כללית של עצם המעמד עליהם, השפעה חיובית שתמצא בעתיד ביטויים מעשיים אצל אותו תינוק.

מה חסר? השלימו מילים במקומות החסרים.

- א. "וְשָׁב ה' אֱלֹהֵיךָ אֶת _____ וְרַחֲמֶיךָ; וְשָׁב _____ מִכָּל הָעַמִּים, אֲשֶׁר _____ ה' אֱלֹהֵיךָ, שָׁמָּה: אִם יִהְיֶה נִדְחָךְ _____ מִשֵּׁם יִקְבְּצֶךָ ה' אֱלֹהֵיךָ וּמִשֵּׁם _____ . וְהִבְיָאֶךָ ה' אֱלֹהֵיךָ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְרָשׁוּ אֲבֹתֶיךָ _____ ; וְהִיטַבְּךָ וְהַרְבֵּךְ, מֵאֲבֹתֶיךָ. וּמַל ה' אֱלֹהֵיךָ אֶת _____ וְאֶת לִבְךָ זָרַעְךָ: לֹא־הִבֵּה אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ _____ וּבְכָל נַפְשֶׁךָ לְמַעַן תִּיָּיר" (ל', ג'-ו')
- ב. "הַעֲדַתִּי בְּכֶם הַיּוֹם אֶת _____ וְאֶת הָאָרֶץ, _____ , וְהַמָּוֶת נָתַתִּי לְפָנֶיךָ, הַבְּרָכָה _____ ; וּבְחַרְתָּ בְּחַיִּים לְמַעַן תַּחֲיֶה אֶתָּה וְזָרַעְךָ _____ אֶת ה' אֱלֹהֵיךָ לְשִׁמְעַ בְּקִלּוֹ וּלְדַבְּקָהּ בּוֹ: כִּי הוּא חַיִּירָ וְאָרְךָ יָמֶיךָ" (ל', י"ט-כ')

בלשון הפרשה – כתבו את המשפטים הבאים בלשון הפרשה

א. המצווה שה' ציווה אותנו לא רחוקה. היא לא בשמיים ולא מעבר לים, אלא קרובה אלינו, אנחנו מסוגלים לעשות אותה (ל', י"א-י"ד)

ב. בן אדם יודע את מה שגלוי, הקב"ה יודע גם את מה שסמוי מן העין... (כ"ט, כ"ח)

אנפרד באנווה
מהצט שכה אהב

מה רבנו כורת ברית נ3ח
צט ישראל לדורותיו

ענווה ושליחות – שיתוף והשתתפות

שאלת אתגר מתוך הפרשה (ניצבים):

1. אלו שני מקצועות עתיקים מופיעים בפרשה זו?
2. באיזה הקשר מוזכר בפרשה זו מלח? באילו 3 מקומות נוספים בתורה מוזכר מלח?
3. מהן ארבע הערים שמוזכרות בפסוק אחד בפרשתנו, וכן בפסוק אחד בחומש בראשית?
4. מיהם שלושת האנשים שמוזכרים יחד בפסוק אחד בפרשה זו – בשני מקרים שונים?
5. באיזה הקשר מוזכר בפרשה זו שורש?
6. לאיזה פריט בפרשה זו מתייחסים גם בזכר וגם בנקבה.

מה הקשר?

מתחו קו בין שתי מילים
הקשורות אחת לשנייה

חוטב עצים	אשר יבחר
במקום	אלה
זקניכם	קללה
ברית ה'	שוטריכם
ברכה	שואב מים

תשובות:

1. המקצועות חוטב עצים ושואב מים מופיעים בדברים כ"ט י.
2. משה אומר שכשדורות העתיד יראו בחורבן הארץ, הם יראו "גפרית ומלח שרפה כל ארצה" (דברים כ"ט, י"ב). מלח מוזכר בתורה גם:
 - א. בפרשת וירא כשאשת לוט פונה לראות בחורבן סדום והופכת לנציב מלח (בראשית י"ט, כ"ו).
 - ב. בפרשת ויקרא אנחנו מצווים להוסיף מלח לכל קרבן (ויקרא ב', י"ג).
 - ג. בפרשת במדבר, ברית העולם עם הכהנים מכונה "ברית מלח" (במדבר י"ח, י"ט).
3. סדום, עמורה, אדמה וצבויים מוזכרות כולן בפסוק אחד בפרשה זו (דברים כ"ט, י"ב). ומוזכרות יחד פעמיים נוספות בפסוקים בפרשת לך לך (בראשית י"ד, ב', ח').
4. אברהם, יצחק ויעקב מוזכרים יחד בדברים כ"ט, י"ב ובדברים ל', כ'.
5. משה משווה את מי שחושב לעבוד אלוהים אחרים ל"שורש פורה ראש ולענה" (דברים כ"ט, י"ז).
6. ספר תורה מוזכר בגוף נקבה (דברים כ"ח, ס"א) ובגוף זכר (דברים כ"ט, כ'). להסבר, ראו רש"י בדברים כ"ט, כ'.